

TORAH OHR • PARSHAS CHAYEI SARAH • MAAMAR 4

ויצא יצחק לשוח בשדה כו'

« Et Yitzchak sortit lasoua'h
[pour converser] dans le champ »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/chayei-sarah/4/

1 ויצא יצחק לשוח בשדה כו'. לבאר זה דהנה יש משנה וברייתא. וברייתא פיי המשנה כי המשנה הוא הכלל וברייתא היא הפרט של המשנה ואין בכלל אלא מה שבפרט.

«Et Yitzchak sortit lasuach dans le champ», etc. Pour expliquer cela : il y a la Mishnah et la Baraisa. La Baraisa explique la Mishnah, car la Mishnah est la règle générale et la Baraisa en est le détail particulier ; et «le général ne contient que ce qui se trouve dans le particulier».

ולכאורה הברייתא היא למטה מן המשנה שנשתלשלה יותר למטה אבל האמת הוא שהברייתא גבוה יותר דסוף מעשה במחשבה תחלה. דהנה התורה נשתלשלה למטה אפי' [אפילו] בדבר שקר כגון זה אומר אני מצאתיה כו'.

Apparemment, la Baraisa est inférieure à la Mishnah, car elle est descendue plus bas ; mais, en vérité, la Baraisa est supérieure, car «la fin de l'action est d'abord dans la pensée». En effet, la Torah est descendue ici-bas, jusque dans une affaire de mensonge, comme dans le cas de celui qui dit : «Je l'ai trouvée», etc.

2 ולפי הנראה היא ירידה למטה מאד ומ"מ היא גבוה כי סוף מעשה כו'. וכמשל השפופרת הנכנס ראשון יוצא אחרון

À première vue, c'est une très grande descente vers le bas, et pourtant elle est élevée, car «la fin de l'action...». C'est comme l'image du tube : ce qui y entre en premier en sort en dernier.

וכמו האדם שהוא סוף כל הנבראים והוא במעלה על כולם והכל נברא בעבורו ולכן נמצא העולם כולו באדם אחד להורות שהכל נברא בעבורו כי זה כל האדם.

Il en va comme de l'homme, qui est le dernier de tous les êtres créés et qui pourtant est supérieur à tous ; tout a été créé pour lui. C'est pourquoi le monde entier se trouve dans un seul homme, afin de montrer que tout a été créé pour lui, car «c'est là tout l'homme».

3 וזהו מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה אחת כו'. דהנה בעה"ב [בעולם הבא] צדיקים יושבים כו' והוא רק בחי' אחריים

C'est [le sens de] l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : « Mieux vaut une heure », etc. Car, dans le Monde futur, « les justes sont assis », etc., et cela n'est que le niveau du dos (achorayim),

כמאמר וראית את אחורי כו' התענוג שמשגיג האדם בעבודתו הוא בחינת אחוריים ופני אינו באפשרי להשיג כי לא יראני האדם וחי.

comme il est dit : « Et tu verras Mon dos », etc. Le plaisir qu'une personne saisit dans son service divin relève du niveau du dos, tandis que « Mon visage » ne peut en aucun cas être saisi, « car aucun homme ne Me verra et ne vivra ».

4 ועדי"ז גם הגלוי בגי"ע [בגן עדן] הוא רק בחי' זיו והארה לבד ולכן יפה שעה אחת כו' שהוא המעשה עצמה בלי תענוג ובלי שכל מכל חיי העוה"ב [העולם הבא] דסוף מעשה במחשבה תחלה.

De même, la révélation dans le Gan Eden [le jardin d'Éden] n'est elle aussi que le niveau d'un rayonnement et d'un éclat. C'est pourquoi « mieux vaut une heure », etc., c'est-à-dire l'acte lui-même, sans plaisir et sans intellect, « que toute la vie du monde à venir », car « la fin de l'acte est d'abord dans la pensée ».

וזהו גם כן ענין משנה וברייתא שהמשנה הוא כלל כמו ד' ציצית מעכבות וכן סוכה שהיא גבוהה כו'.

C'est aussi le sens de la Mishnah et de la Baraisa : la Mishnah énonce une règle générale, comme « les quatre tzitzis [franges rituelles] sont indispensables [les unes aux autres] », et de même « une sukkah qui est haute », etc.

5 ויש למצוא טעם לזה כענין תכלת דומה לים כו' וגבי סוכה יש טעם למען ידעו דורותיכם עד כי אמה כו'.

Et l'on peut trouver une raison à cela, comme dans le cas du « techeles [bleu] qui ressemble à la mer », etc. ; et, au sujet de la sukkah, il y a une raison : « afin que vos générations sachent » — jusqu'à vingt coudées, etc.

אבל הברייתא הוא פרט לבאר המשנה בכל דקדוקים ופרטים כמו סוכת גנב"ך ורקב"ש שאין טעם לדבר ונראה בחוש שהוא למעלה מהשכל והטעם וזהו אין בכלל

Mais la Baraisa est le détail particulier qui explique la Michna dans toutes ses précisions et tous ses détails, comme la sukkah de « GaNBaCh » et de « RaKBaSh », pour lesquels il n'y a pas de raison ; et il apparaît clairement qu'ils se situent au-dessus de l'intellect et de la raison. Et tel est [le sens de] « le général ne contient rien

אלא מה שבפרט שאין במשנה בכלל יותר מבפרט הברייטא ומה שלא נתגלה טעמה הוא יותר גבוה כי טעמי המצות לא נתגלו ולע"ל [ולעתיד לבוא] אי"ה [אם ירצה השם] יתגלו

d'autre que ce qui se trouve dans le particulier » : la Michna, en tant que règle générale, ne contient rien de plus que les détails particuliers de la Baraisa. Et ce dont la raison n'a pas été révélée est plus élevé, car les raisons des mitsvot n'ont pas été révélées ; dans les temps à venir, si D.ieu le veut, elles seront révélées.

וזהו ר"ש [רבי שמעון] דריש טעמי דקראי שדרש שמה שנאמר בפסוק טעם של דבר לא זהו עיקר רק שיש טעם בזה גבוה יותר למעלה מהטעם.

Et c'est pourquoi Rabbi Shimon expose la raison des versets : il enseignait que, lorsqu'un verset énonce la raison d'une chose, celle-ci n'en est pas l'essentiel ; il y a plutôt en elle une raison plus élevée, au-dessus de [cette] raison.

נמצא שבמצוה שאין משיג בה טעם הוא יותר גבוה ומה שמשיג טעם ותענוג הוא רק בחינת אחוריים ולא

Il s'ensuit qu'une mitsva dont on ne saisit pas la raison est plus élevée, et ce que l'on saisit par l'intellect et le plaisir n'est que l'aspect du dos ; et il n'en va pas

כמו שסוברים העולם שהעיקר הוא הלב שמשיג תענוג ועובד בהתלהבות ואינו כן האמת רק עיקר הוא המעשה בלי תענוג והלב אינו כ"א סיוע בחינת גדפין.

comme le monde le pense : l'essentiel serait le cœur, qui saisit le plaisir et sert avec ferveur. Ce n'est pas là la vérité ; l'essentiel est plutôt l'acte sans plaisir, et le cœur n'est qu'une aide, l'aspect des ailes.

6 והנה משנה נקרא עיר וברייטא בחי' שדה לשון בר חוץ לעיר ולכאורה העיר הוא עיקר שדרים בה בני"א [בני אדם]. אך נראה מי הוא מחיה אותם.

Or, la Michna est appelée « une ville », et la Baraisa est le niveau du « champ », terme dérivé de bar, « à l'extérieur », hors de la ville. Apparemment, la ville est l'essentiel, puisque des gens y habitent. Mais voyons ce qui leur donne la vie :

השדה שחוץ לעיר שמביאים משם התבוא'. כך הוא הברייטא מחיה המשנה ומבארת ההלכה יותר בפרט היאך לעשות כי התנאים מבלי עולם שמורים מתוך המשנה.

le champ hors de la ville, d'où l'on apporte le grain. De même, la Baraisa donne vie à la Michna et explique la halakha plus en détail, en précisant comment agir; car «les Tannaim détruisent le monde», puisqu'ils rendent des décisions à partir de la Michna.

וזהו ויצא יצחק לשוח בשדה הוא לשון דבור ושיחה ולי' [ולשון] שחייה למטה מלשון ושח רום אנשים

Et c'est là [le sens de] «Yitzchak sortit lasuach dans le champ»: [lasuach] est un terme désignant la parole et la conversation, ainsi que le fait de s'abaisser, comme dans l'expression «et l'orgueil des hommes sera abaissé (veshach)»,

וכן כאשר יפרש השוחה לשחות (בישעיה כ"ה) (ועמ"ש בזה ע"פ תבנה ותכונן עיר סיחון כו' ע"ש) בשדה הוא בר. ולפנות ערב לפנות הערב והחשך.

et de même «comme le nageur (hasocheh) étend les bras pour nager» (dans Isaïe 25) (et voyez ce qui est expliqué à ce sujet sur [le verset] «Que la ville de Sichon soit bâtie et affermie», etc.; voyez là-bas). «Dans le champ» — c'est bar. Et «lifnos erev» [«vers le soir»]: écarter le soir et l'obscurité.

דהנה התורה נשתלשלה בחשך כמאמר במחשכים הושיבני זה תלמוד בבלי שנשתלשל למטה אפי' [אפילו] בשקר ולמה הוא כך כדי לפנות הערב והחשך ויהי אור

Car la Torah est descendue dans l'obscurité, comme le dit l'expression: «Il m'a installé dans des lieux obscurs» — cela désigne le Talmud de Babylone, qui est descendu très bas, jusqu'à la fausseté. Et pourquoi en est-il ainsi? Afin d'écarter le soir et l'obscurité, «et il y eut de la lumière»,

כמאמר לעת ערב יהיה אור כמשל מי שרוצה לפנות איזה דבר צריך הוא לכנוס בתוכי [בתוכה] כדי לפנותה אבל לא שישאר בתוכה.

comme il est dit: «Au temps du soir, il y aura de la lumière.» C'est comparable à quelqu'un qui veut vider quelque chose: il doit y entrer pour le vider, mais non y rester.

גם מה שנשתלשלה התורה ונתלבשה בחשך טענות שקר הוא כדי לפנות החשך לאהפכא חשוכא לנהורא

De même, la Torah est descendue et s'est revêtue de l'obscurité, de fausses affirmations, afin d'écarter l'obscurité, de transformer l'obscurité en lumière.

וכן העסק בתורה לדחות החשך והקושיות המסתיר על השכלת הדין האמת לאמתו ולמצא האמת גילוי רצון עליון ב"ה וכמ"ש ע"פ והמשכילים יזהירו וגו' ע"ש:

De même, l'étude de la Torah vise à repousser l'obscurité et les difficultés qui dissimulent la compréhension de la loi dans sa vérité absolue, afin de trouver la vérité, la révélation de la Volonté suprême, béni soit-Il; comme il est expliqué sur [le verset] «Les sages resplendiront», etc.; voyez là-bas.

7 וזהו ויצא יצחק לשוח. כי כדי לפנות הערב והחשך ולתקנו הוא ע"י יצחק שהוא כחי' פחד ויראת ה' וכמאמר אם אין יראה אין חכמה כו'.

Et voici [le sens de] «Yitzchak sortit lasuach.» Car écarter le soir et l'obscurité, et le rectifier, s'accomplit par Yitzchak, qui est le niveau de Pachad (crainte) et de crainte de D.ieu; comme le dit l'adage: «S'il n'y a pas de crainte, il n'y a pas de sagesse», etc.

(וע' בזוהר בראשית ד' כ"א סע"א [סוף עמוד א]). וזהו האומר אין לי אלא תורה אפי' [אפילו] תורה אין לו ונשאר בחשך

(Et voir le Zohar, Bereshis, page 21, fin du côté a.) Et voici [le sens de]: «Celui qui dit: "Je n'ai que la Torah" n'a même pas la Torah», et il demeure dans l'obscurité.

אבל באמת כתיב ישת חשך סתרו שאף שהוא חשך מ"מ הוא סתרו וזהו לפנות הערב והחשך ולעת ערב יהי אור

Mais en vérité, il est écrit: «Il fit des ténèbres Sa cachette»: bien que ce soit l'obscurité, c'est néanmoins Sa cachette. Et voici [le sens de] «écarter le soir et l'obscurité», et «vers le soir, il y aura de la lumière».

והיינו ליבון הלכתא וגם זה פי' ברכו בתורה. (ועמ"ש ע"פ קול דודי וע"פ ששים המה מלכות):

C'est-à-dire le blanchiment de la halakha; et ceci aussi est le sens de «ils ont prononcé une bénédiction sur la Torah». (Et voir ce qui est expliqué sur «La voix de mon bien-aimé» et sur «Il y a soixante reines».)

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY-NC 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Synagogues, écoles et projets à but non lucratif peuvent la copier, l'imprimer et la partager librement, et demander des dons pour couvrir les frais d'impression ; elle ne peut jamais être vendue. Citez Kehot Publication Society et likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/chayei-sarah/4/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak